

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Wolny handel a pośrednictwo niemieckie.

Przebieg rokowań polsko-niemieckich o zawarcie traktatu handlowego i nawigacyjnego rzuca charakterystyczne światło na dążenia niemieckie w dziedzinie handlowo-morskiej w stosunku do Polski. — Podstawowym celem tego dążenia jest stworzenie takich warunków, wobec których nietylko dzielnice oderwane od Niemiec przez traktat wersalski i przyznane Polsce, ale i reszta dzielnic musiałaby pozostać w ścisłej zależności ekonomicznej od Rzeszy, jej portów i dróg komunikacyjnych. Istniejąca zależność, od której obecnie polska polityka ekonomiczna odwraca się w kierunku do niezależności, według planu niemieckiego miała być rozszerzona na całą dziedzinę polskiego handlu zagranicznego, a co zatem idzie związać miała nierozdzielnymi węzłami nietylko nasz przemysł i handel, ale i środki komunikacji, uzależniając je od niemieckich portów morskich i tonnażu morskiego. Cel tych wysiłków jest zupełnie wyraźny i bynajmniej go Niemcy nie ukrywają, głosząc po całym świecie, iż z dzisiejszymi granicami państwowymi nie pogodzi się żaden Niemiec i dla tego też przez podbój ekonomiczny Polski zamierzają Niemcy doprowadzić do podboju politycznego i do odebrania krajów polskich, do których mają pretensje.

Niemcy zdają sobie doskonale sprawę z tego, że uzależnienie naszego życia gospodarczego od Niemiec i zmonopolizowanie w ich ręku polskiego handlu zagranicznego, a zwłaszcza zamorskiego, na drodze zmonopolizowania pośrednictwa, jest jednym z najważniejszych kroków w kierunku tego podboju. Nie należy żadną miarą iść za wskazaniem pewnych krótkowzrostnych sfer gospodarczych Polski, że Szczecin i Królewiec, są naszymi naturalnymi portami, i że nie należy wobec tego dla naszego handlu zagranicznego, czynić żadnych ustępstw, mających na celu zmuszenie polskiego przemysłu i handlu do unikania tych portów niemieckich i do kierowania transportów wyłącznie przez Gdynię i Gdańsk. Polityka niemiecka, mająca na celu utrwalenie tego przekonania w Polsce, znalazła swój wyraz w daleko idącym zapewnieniu Szczecinowi i Królewcowi przywilejów i usług w zakresie udziału w naszym handlu zamorskim. Dążenie to znalazło w języku dyplomatycznym swój wyraz w hasle równouprawnienia portów bałtyckich.

Każdy, kto jest obznajmiony z urzędzeniami Gdańska, Gdyni, Szczecina i Królewca jest w stanie zrozumieć to dokładnie, że takie „równouprawnienie” byłoby prosto uprzywilejowaniem portów niemieckich. — Gdynia aż do ukończenia jej budowy i zaopatrzenia jej w środki techniczne nie będzie w możności samodzielnie konkurować ze starymi, doskonale urządzonymi portami bałtyckimi Niemiec, przeto w okresie rozwoju będzie wymagała specjalnej starannej opieki ze strony polskiego rządu. Postulatом wysuwanym przez Niemcy co do roli portów niemieckich, względem polskiego hinterlandu przeczy jaskrawo rozwój Gdańska w ciągu ostatnich lat 6 ciu, który stał się w tym okresie czasu z lokalnego portu bałtyckiego, portem o znaczeniu światowym, jak tego dowodzi z roku na rok zwiększająca się ilość tonnażu, przepływającego przez Gdańsk, oraz cyfry różniczkowania pod względem poszczególnych flag morskich, biorących udział w obrotach Gdańska.

Gdańsk przez złączenie go ekonomicznie z obszarami Polski **odyszał swój naturalny bogaty i rozległy hinterland politycznie i ekonomicznie ciężący ku niemu.** Tylko rozbudowa naszych por-

tów i skierowanie całego naszego handlu zamorskiego przez nie, za wyłączeniem portów niemieckich, **może nas skutecznie obronić przed niemiecką zachłannością,** zmierzającą do zmonopolizowania naszego handlu zamorskiego. Tak samo ważnym krokiem na korzyść Polski w tej walce o zbyteczne dla nas pośrednictwo będzie **stworzenie własnego tonnażu morskiego,** i zredukowanie przez to roli niemieckiej marynarki handlowej w polskim handlu zamorskim, co obec-

nie, musimy się do tego przyznać, przed stawia się bardzo niekorzystnie, gdyż blisko 50 proc. towarów polskich idących morzem, **korzysta z niemieckich środków transportowych.**

Dostęp do morza jest dla Polski czynnikiem otwierającym szerokie perspektywy rozwojowi naszej produkcji i wymiany. Niemcy zdają sobie sprawę z tego znakomicie i dlatego z całą furją i wściekłością atakują nasze interesy związane z posiadaniem własnego dostępu do morza, chcąc zadać w ten sposób naszemu życiu gospodarczemu cios ostateczny, któryby całkowicie uzależnił Polskę od Niemiec we wzajemnych stosunkach.

Częstochowa, 4 IX — 25.

Przybycie francuskich rannych żołnierzy w samolocie do Fezu.

Aparat ten przeznaczony dla trzech rannych. Na 2 miejsca leżące dla ciężko rannych i 1 siedzące dla lżej rannych. Aparaty te uratowały dużo osób od śmierci, ponieważ w przedkim czasie sprowadziły rannych z placu boju do szpitala.

SYNDYKAT ROLNICZY CZĘSTOCHOWSKI

Spółka Akcyjna

poleca na sezon jesienny:

Maszyny i narzędzia rolnicze

Nawozy sztuczne

Zboża siewne oryż i odsiewy

Zboża przemiałowe i pasze treściwe

Żelazo, papę, smołę, cement

Wyroby żelazne i naczyńia kuchenne

Nafte, smary i oleje

Sól jadalną i bydłęca, szarą

Wszelkie artykuły dla rolników i przem. rolnego.

Biuro ul. Kilińskiego Nr. 3. — Telefony Nr. 270 i 173.

Sklep Krakowska Nr. 1. — Składy Krakowska Nr. 15.

Filje w Krzepcach, Przyrowie, Żarkach — Agencja w Wieluniu.

Eksport naszego zboża rozpoczął!

Około 30 proc. zbiorów będziemy mogli wywieźć zagranicę

Warszawa. W tym miesiącu rozpoczyna się, w całym tego słowa znaczeniu, realizacja naszego eksportu ziób. — Z zagranicy przybyło do Polski wielu przedstawicieli wielkich firm importowych, którzy zawierają kontrakty na dostawy polskiego zboża. Widoki eksportowe naszego zboża kształtują się daleko pomyślniej, niż przypuszczano.

Polskie sfery rolnicze obawiały się początkowo poważnej konkurencji ze strony Rosji sowieckiej, jednakowcz obawy te były przedczesne, gdyż z dotychczasowego przebiegu rokowań z zagranicznymi importerami wynika, że cały nadmiar naszego zboża znajdzie korzystny zbył na rynkach zagranicznych. Jak dotąd najważniejszym odbior-

cą zboża polskiego są Czechy, których importerzy sprowadzają polskie zboże nietylko dla konsumpcji w Czechach, ale i na dalszą odsprzedaż do Niemiec. Zboże polskie ukazało się na rynkach niemieckich, a z powodu niższych cen wywołało zniżkę zboża pochodzenia niemieckiego. To też agrariusze niemieccy w organach swoich występują przeciw rządowi, że dopuścił na rynki niemieckie zboże polskie mimo zakazu sprowadzania do Niemiec produktów polskich. Ponadto w Gdańsk eksporterzy polscy, a głównie pomorscy wysyłają zboże na północ do Skandynawji i Finlandji. Również odbiorcami naszego zboża są Francja oraz Austria.

Dotychczas nie jest jeszcze określo-

na wysokość kontyngentu na eksport. W tym celu odbywały się w ministerstwie rolnictwa i dóbr państwowych konferencje. Na podstawie raportów, dostarczonych już ministerstwu z całej Polski, co do wydajności omlotu, główny urząd statystyczny przystąpił do szczegółowego obliczenia tegorocznego zbioru żyta, pszenicy, jęczmienia i owsa. Dopiero na podstawie tego obliczenia, będziemy dokładnie wiedzieć, ile Polska będzie mogła wywieźć, a ile trzeba będzie zostawić na konsumpcję wewnętrzną. Z pobieżnych tylko obliczeń można przypuścić, że około 30 proc. obecnych zbiorów będzie można wyeksportować bez uszczerbku dla konsumpcji wewnętrznej.

Co do okopowizn, to jak dotąd, nie można sobie wyrobić jeszcze dokładnego obrazu. Zbiór ziemniaków naogół zapowiada się dodatnio, jakkolwiek ostatnie długotrwałe deszcze, w wielu miejscowościach Polski ziemniakom zaszkodziły.

O ile pogoda utrzyma się, a ziemia zwłaszcza w nizinach, podoschnie, zbiór ziemniaków będzie również znacznie wyższy od przeciętnego.

ROZWÓJ naszych zdrojowisk i uzdrowisk.

Busko (Woj. Kieleckie). Ukończono budowę nowego zbiornika na wodę mineralną o pojemności 1800 tysięcy litrów; na ukończeniu budowa czterech basenów na błoto (razem 4000 m³). Oddział hydro-elektro-terapeutyczny został wyposażony w nowe urządzenia.

Ciechocinek (Woj. Warszawskie). Została poprawiona droga z Ciechocinka do Otocznicy, umożliwiającą obecnie należyłą komunikację z Toruniem. Urucho miono źródło Nr. 13, głębokości 193 m, o 4,8 procentach soli. — Pod względem wyposażenia sportowego przybyło 4 betonowe korty tenisowe i 4 ziemne.

Krynica (Woj. Krakowskie). Dworzec kolejowy zostanie elektrycznie oświetlony; Budowa łaźni mineralnych w nowym wielkim gmachu dobiega do końca. Parter t. zn. 100 pokoi zostanie już w przyszłym roku oddany do dyspozycji publiczności. Co się zaś tyczy pozostałej części gmachu — to przez rok przyszły będą jeszcze czynione pewne roboty końcowe. W bieżącym roku ukończono kanalizowanie Krynicy — wszystkie wille do stały przymusowo wcielone do sieci kanalizacyjnej. Dokonana niedawno przy wielkich nakładach pieniężnych, przebudowa elektrowni umożliwiłi obfite zaopatrzenie wszystkich budynków, parków

Artykuły Budowlane

Cement, wapno lasowane i nielasowane, cegła budowlana i ogniotrwała, dachówka azbestowo-cementowa (ETERNIT) i gliniana, papa i smoła do dachów, gwoździe, wyroby cementowe (ruary, płyty chodnikowe i posadzkowe), posadzki terakotowe. (Tow. Akc. Dziewulski i Lange) i t. p. —

Dostawa ze składu oraz bezpośrednio z fabryk.

DOM PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY Zdzisław Ryłski

Spółka Akcyjna
Częstochowa, Hościuczka Nr. 49. tel. 1-86.

Lekcji gry fortepianowej udzielać będzie z dn. 15 września

prof. H. Nehring

blizszych informacji zasięgnąć można w mieczarni „Helena” dom Frankego.

i ulic Krynicy w światło elektryczne. — Nowe urządzenie łazienek podnosią sprawność i wygodę kąpeli, oraz przyczyniają się do pomniejszenia kosztów administracji i paliwa. W oddziale borowinowym wprowadzono automatyczne mieszanki. W celu przyozdobienia Krynicy w kwiaty wybudowano oranżerie.

Krzyszowice (Woj. Krakowski). Dwa źródła siarczane o przewadze siarku wapniowego i magnezowego, oraz węglanu wapniowego. — Skład chemiczny zbliżony do składu wód Trzęszyńskich. — Leczy wszystkie choroby gołści, przewlekłe wysypki, choroby kobiece, niezłyte krtań, fchawicy, oskrzeli, wreszcie żółty i krzywicy. Pokoje w zakładzie od 2 zł. dziennie. Całodzienne utrzymanie: śniadanie pierwsze i drugie, obiad, podwieczorek i kolacja w zakładzie około 5 zł. — Wojskowi, nauczyciele i urzędnicy korzystają ze zniżek.

Rabka (Woj. Krakowski). Do tej chwili gości w Rabce ponad 9000 kuracjuszy, w tem pałowe dzieci. W Rabce istnieje 10 Kolonij dobroczynnych dla dzieci: w tem 4 z Krakowa, 1 z Warszawy, 2 z Łodzi, 1 górnośląska, 1 cieszyńska, 1 piżniska i 1 ogólnojęzyczna. — Niektóre z kolonij mają własne budynki, a wszystkie własne łazienki. — Obecnie w Rabce czynne jest 76 pensjonatów i willi dobrze utrzymanych. Rozszerzono w roku bieżącym elektroniczną zakładową, obecnie przeprowadzone są kable elektryczne na „Stone”.

Ceny w pensjonatach uregulowane. — We wrześniu r. b. ma być otwarta w Rabce szkoła średnia typu humanistycznego z internatem dla chłopców, oraz średni zakład wychowawczy dla dziewcząt, prowadzony przez Siostry Nazaretańki.

Worochta (Woj. Stanisławowski — Beskidy wschodnie). W roku bieżącym w budowie około 50 willi. W uzdrowisku są czynne: Sanatorium Stanisławowskiej Kasy Chorych, na 100 kuracjuszy, Sanatorium Księży Łacińskich na 35, Kolonia wakacyjna Stanisławowskiej Dyrekcji Kolei na 100 osób. Obóz letniskowy przysposobienia wojskowego na 120 osób. Worochta położona jest w rozległej kotlinie, otoczona zewsząd lasami spławkowymi. Grunt suchy, bez kurzu i błota. Klimat stały, bardzo dodatni. — Cena pokoju zł. 75. — Obiady od 1,50 do 2 zł.

PRZEZ ZAKOPCONE

SZKILKA. 000

Któregoś dnia, gdy tonąłem w pochmurze zadumie, usiłując rozwiązać poważne zagadnienie, dlaczego w dzisiejszych czasach istnieje tyle różnorodnych stowarzyszeń ubezpieczających od ognia, a niema ani jednego stowarzyszenia, zabezpieczającego ludzi przed deszczem — naraz nieoczekiwanie piewien zredukowany urzędnik przysiadł się do mojego stolika, który dzierżył w „Cristalu” za opłatą 30 gr. dziennie (za czynsz ten otrzymuję w dodatku pod postacią premii pół szklanki czarnej kawy t. zw. „parzonej”, dlatego, że z niej sziła para, gdy wlewano ją do szklanki).

Bezrobotny inteligent z oficjalną miną delegata do szczególnych poruczeń, rozpoczął rozmowę w uroczystym tonie:

— W imieniu komitetu, zwracam się do pana, ażeby pan poruszył sprawę i t. d. i t. d. — rozpoczął żalną opowieść o niedoli bezrobotnej inteligencji, o wysiłkach komitetu, o wiecach i powziętych rezolucjach, w których bezrobotni domagają się od rządu i władz miejscowych, ażeby i t. d. i t. d.

— A jak to wszystko nie poskutkuje? wtrąciłem uwagę, znając z doświadczenia kruchość słowa, wobec twardej konieczności życia i niewzruszonych zasad finansowych premiera Grabskiego.

— Wtedy połączymy się z blokiem robotniczym i rozpoczniemy wspólnie demonstrację!..

Bezrobotnemu delegatowi przyrzekłem solennie, że co tylko będę mógł to zrobię, aby choć w części ulżyć doli pozbawionej pracy inteligencji, że podniosę taki alarm w prasie, że włosy porostaną na głowie wszystkim łysym referentom urzędowym, a zatrużone fanalgi biuralistek urzędzą generalny strajk pod hasłem: „wolimy męża niż posadę” i ustąpią z zajmowanych po-

Pryw. 4-ro miesięczne wieczorowe LEKJE BUCHALTERJI

Mieczysława Rozynesa w Częstochowie,

rozpoczynają się dnia 15-go września r. b.

Absolwenci otrzymują po złożeniu egzaminu świadectwa (dyplomu) wydane przez

Profesorów Nauk Handlowych w Krakowie.

Program Buchalterji kupieckiej, bankowej i przemysłowej (fabrycznej) wyd. się bezpłatnie. Informacje i zapisy na miejscu 2-ga Aleja 40, prawa oficyna, na parterze, codziennie od godz. 1 do 3-go po południu i od godz. 5 do 7 wiecz.

Opłata bardzo przystępna!

Hość uczeni ściśle ograniczona!

Zakopane. Przybyło w r. 1924 do 1925 — 200 nowych domów mieszkalnych. Zarząd Gminy rozpoczął planową walkę z kurzem na ulicach Zakopanego, przy pomocy specjalnych wozów. Przystąpiono do budowy nowej elektrowni. Sezon w pełni. — Gości więcej o 2,000 aniżeli w roku ubiegłym.

Rycerz nieznan

Wiedziałam cię na jakiejś płaskorzeźbie starej; Majaczyły się herby na tarczy zatartej, Przybliżyła twarz ci kryła, rzeź miałeś wspartą Na rękojeści miecza, wykutej w znak wiary.

I wiedziałam cię, kiedyś czynią sprawiał wartę Hen, w Dzikich Polach, gromiąc turki i tatarsy, I gdyś białą się tęskny przez stepów obszary, I gdyś czytał łacińską zbrojnej księgi kartę.

A oto dziś w noc ciemną, pełną wichru słoty, Jawisz mi się znów w twoim żelaznym pancerzu, Niby wcielenie mojej bolesnej tęsknoty —

Za wszystkich, o czym marzę na obcem wybrzeżu, Za smek, utkanym z tarczy purpurowo-złotej... Opuść na twarz przybicie... nie nie mów, Rycerzu!..

M. Kasterska.

Pozegnanie Sokolów z Ameryki Rodacy!

Wycieczka Sokolstwa Polskiego z Ameryki, zawiedzającego organizację swą Macierzy Sokolej we Lwowie i zasłużonemu druhowi Naczelnikowi Świątkiewiczowi, po krótkim pobyciu w Starej Ojczyźnie, wraca do pozostawionych za Oceanem warsztatów pracy.

sad, aby dać możność stworzenia nowych etatów dla przyszłych narzeczonych i mżów.

Z powyższej rozmowy wynika, że sytuacja jest bardzo poważna. W zeszłym roku trapiła nas klęska neurodzaju, obecnie znów wyłoniła się kwestja kryzysu przemysłowego, posuchy kredytowej i wzrastającego z dnia na dzień bezrobocia.

A propos tegorocznych urodzajów horoskopy na przyszłość według danych urzędowej statystyki zapowiadają się wcale nieciele. O ile w zeszłym roku pomimo kiepskich urodzajów wywieziono zagranicę 30.000 wagonów zboża, to w tym roku eksport zboża zakrojony będzie z pewnością na większą skalę. Prawda, że polskie zboże jest droższe i nie znajduje chętnych nabywców zagranicą, ale narazie można ceny zniżyć, gdy zaś kilkaset wagonów wywiezie się z kraju, to pozostałe zapasy sprzedać będzie można nawet w kraju po bardzo korzystnej cenie. Kalkulacja całkiem prosta i niezawodna.

W związku z sytuacją na rynku zbożowym uczyniłem wywiad z doskonałym znawcą tajemnic handlu mącznego i niezrównanym mistrzem w wytwórczości maślanych kajerek i pszennego razowca:

— Kiedyż tam znowu chleb potanieje o 2 grosze na kilogramie, panie mistrzu?

— Czekamy, jak mąka stanieje.

— A kiedy mąka stanieje?

— Jak stanieje zboże.

— A kiedy stanieje zboże?

Na to zapytanie mistrz piekarski uśmiechnął się filuternie i żartobliwie odpowiedział:

— Zboże potanieje, jak... deszcz prze stanie padać.

Zrobiłem zdumioną minę na temat: czy pan kpi czy o drogę pyta — wobec czego rozmówca pośpieszył z wyjaśnieniem:

— Widzi pan, jak deszcze będą dalej padać, to w polach kartofle pogniją, a gdy kartofle pogniją, to be-

Przybyliśmy tutaj, aby razem z Wami nacieszyć się Wolnością Polski, do uzyskania której Sokolstwo Polskie w Ameryce, zaprawiając się oddawną w sztuce wojennej, w roku 1913, na Kongresie opracowało i uchwalilo memoriał do Prezydenta Stanów Zjednoczonych o przywrócenie Niepodległej Zjednoczonej Polski, jaki został wreszcie Prezydentowi Wilsonowi w początku roku 1915 roku i miał wpływ na par. 14 sławnej deklaracji Wilsonowskiej. Same zaś pragnąc zaznaczyć przed światem, że Polacy na całym świecie mają jedno dążenie: Niepodległość Polski, stworzyli armię ochotniczą i stanęli przy boku Francji, aby mieczem torować drogę do tej Niepodległości i pociągnęli przytem całą Polonję amerykańską, która znacznie zaizolowała szeregi wojsk amerykańskich, jakie pospieszyły na pomoc Zachodniej Europie w wojnie światowej z Niemcami. Wielu też z nas w armji Generała Hallera walczyło z najazdem bolszewickim w roku 1920.

Te Polskę, o jakiej każdy z nas marzył, oglądaliśmy własnymi oczyma, a serca Wasze, Bracia Rodacy, jakie nam okazaliście, w czasie naszego pobytu u zgotowanie triumfalnego przyjęcia, jakiego doznaliśmy jest nagrodą dla całego Sokolstwa Polskiego w Ameryce.

Wracam zasileni duchem Ojczyzmy do dalszej pracy, a wielu odrodzeni w duchu polskim, bo zrodzeni na ziemi amerykańskiej nie znali Ojczyzny, nie rozumieli, a może i mało, jako młodzi, czuli się Polakami.

Wracam szczęśliwi, że Ojczyzna nasza Stara, chociaż w mozołe, ale się

dzie większy popyt w kraju na zboże i ceny będą się trzymać w górze.

To rzeczowe wyjaśnienie w zupełności przekonało mnie o słuszności wywołów. A więc nasza przyszłość gospodarcza zawisła w chmurach, gdyż wszystko od deszczu zależy.

Ze czasu są ciężkie najlepszym tego dowodem; że po 1-ym września cicho i spokojnie było we wszystkich restauracjach częstochowskich z wyjątkiem oczywiście „Cristalu”, gdzie opisuje się wyjątkowych zdolności jazzbandzisty, który sam jeden tyle hałasu zrobił co trzy orkiestry razem wzięte: gwizdże, dzwoni, bębni, terkoce, wyje, miauczy, warczy i w pewnych momentach podnosi takie piekielne larum, że gościom na werandzie uszy wędnią i włosy z przerażenia powstają na głowie, a „delikatne” panienki bliższe omdlenia trzęwią się wodą sodową.

Nawet i te niższe sfery, które upijają się regularnie co sobotę, waleśając się w stanie nietrzeźwym po ulicy, aż dopiero trafi im się na drodze z ludzkim sercem policjant, który odprawia takiego „zawianego” na obie no gi późnonocej przechodnia na bezpłatny nocleg do komisariatu. Ci stali bywalcy podrzędnych knajp także okazują obecnie wielką wstrzeźliwość w nadużywaniu alkoholu, o czym świadczą wyjątkowo mała liczba policyjnych protokółów. Gdyby nie częste protokoły za nieprzestrzeżenie godzin handlowych i tamowanie ruchu publicznego w II Alei, to poprostu policja nie miałaby co robić i kontyngent funkcjonariuszy policyjnych śmiało mógłby być zredukowany o 50 procent.

Grubsze kradzieże także należą teraz do rzadkości, nie dlatego, że niema złodziei, tylko z tej racji, że niema co kraść. Taka okazja, jaka się w cyrku zdarzyła jakiemś kieszonkowcowi, który z iscie żonglerską zręcznością wyciągnął portfel z 1500 zł. pewnemu amerykańskiemu — to wypadek wyjątkowy i oddawna nienotowany w kronikach policyjnych, bo kto w dzisiejszych

czasach takie bafiojskie sumy posiada nietylko w portfelu, ale wogóle nawet w kasie ogortniwałej.

Prawda zdarzyły się w ub tygodniu większe awantury na Rynku Wieluńskim, gdzie policja okazała skuteczną interwencję. W jednym wypadku sąsiad sasiadowi rozbił czaszke przy o sobistych porachunkach, w drugim zaś wypadku urządzili bójkę w restauracji cyganie z Polzańkiego z cyganami z Matopolis. Najbardziej na tych antagonistach „dzielnicowych” cygańskiej bandy, poszkodowany był właściciel restauracji, któremu potłuczono wszy stko na bufcie. Nota bene nie zapłacono nawet rachunku za poprzedni pozostunek.

— Niech sobie pan wyobrazi — skarżył mi się poszkodowany restaurator — potłukli mi kłose, porozczurali za kaski, a ani grosza nie zapłacili odszkodowania.

— Trzeba było ściągnąć należność przez policję.

— Właśnie, że policja powiedziała mi, że jak żądam odszkodowania, to muszę zaskarżyć cyganów do sądu, a gdzie takich włóczęgów odnajdzie wżny sądowny z wezwaniem lub komornik? I niech pan powie, czy jest sprawiedliwość na świecie? — zakończył swą jaremjadę bolesem westchnieniem.

— Niema sprawiedliwości na świecie! — przytaknąłem mu na pocieszenie — tylko w sądzie, w sądzie jest sprawiedliwość: jak nie w „pietwiej” to w drugiej instancji, a jak nie w „drugiej” to w trzeciej!..

— A cóż mi z tego, chociaż uzyskam wyrok, czy mi cygan zapłaci?

— Mój panie, teraz nawet najprzywzwoitsze firmy nie płacą, a cóż dopiero takie włóczęgi? Mogą co najwyżej potłuczone kłose odświeżyć w kozie, w myśli sprawiedliwej zasady, że kto nie ma złota ani miedzi, płaci tem, na czym siedzi.

— Marne czasy!..

— Podłe czasy!

Zapisy

na Miejskie Kursy Doksztalcające Żeńskie odbędą się w dniach 9, 10 i 11 września r. b. w kancelarji kursów (II Aleja Nr. 35, lokal szkoły powszechnej) od g. 6 do 8 wiecz. Przy zapisach pobiera się opłatę na pomoce szkolne w wysokości 1 złoty.

HANDEL WIN I TOWARÓW KOLONJALNYCH

M. SZYBOWSKIEGO, II-ga Aleja Nr. 21.

poleca po cenach przystępnych:

WÓDKI, KONIAKI, ARAKI I LIKIERY KRAJOWE I ZAGRANICZNE.

Sardynki, Kompoty, Konserwy, Pomidory, Kawior, Sery, Masło i Salami węgierskie. Porter angielski i Krajowy, Piwo i Wody.

TELEGRAMY.

Czy strefa kolońska będzie opróżniona?

Genewa. Briand poczynił w ostatnich czasach starania, ażeby okupacja strefy kolońskiej została przedłużona aż do czasu wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów. Zdaniem Francji, przedwczesne opróżnienie tej strefy zagraża bezpieczeństwu okupacyjnych wojsk francuskich. Kolonja jest zbyt ważnym punktem, aby go można było opróżnić przed zakończeniem sprawy bezpieczeństwa.

Prezydent niemieckiego parlamentu w Paryżu.

Paryż. Wizyta prezydenta parlamentu niemieckiego, Loebego, wywołała tu zainteresowanie. Mówi się wiele o jego kampanji za przyłączeniem Austrii do Niemiec.

W poniedziałek był on obecnym na przyjęciu na Quai d'Orsay.

Przy tej sposobności wygłosił przemówienie, w którym podkreślił konieczność współpracy pomiędzy Niemcami a Francją w celu zapewnienia trwałego pokoju.

Wielka demonstracja floty angielskiej i wybrzeży tureckich.

Konstantynopol. Angielska flota wojenna rozpoczęła manewry w zachodnich wybrzeżach Anatolii. Cwiczenia strzelnicze pancerników wywołały w Smyrnie i w okolicy wzburzenie. Angielskie łodzie patrolowe przepływają Dardanele i — według doniesień ze źródeł tureckich — zmuszają statki handlowe do legitymowania się. — Łodzie podwodne angielskie miały z Bo sioru wypłynąć na Czarne Morze.

W Maroku i Syrii.

Paryż. Blok narodowy i kartel lewicy prowadzą ożywione kampanje: pierwszy — przeciw generałowi Sarraillowi, drugi — przeciw marszałkowi Lyautey'owi, zadając ich odwołania.

Dzisiaj rana rada ministrów obradowała nad sytuacją w Maroku i Syrii. Generał Petain otrzymał rozkaz podjęcia operacji na szerszą skalę. Z drugiej strony dla pomocy generałowi Sarraill'owi w Syrii wysłany ma być gen. Gimelin(?).

Marszałek Lyautey jedzie do Maroka, ale w listopadzie już wraca na dłuższy pobyt do Francji.

Londyn. „Times” donosi z Jerozolimy, że druzowicze zaatakowali miasteczka, położone w okolicy Kumeitry. Dzięki wydatnej interwencji oddziałów francuskich, napastników odparto.

Fez. Na całym froncie panuje spokój. Wojska francuskie w dalszym ciągu zajęte są oczyszczaniem okręgu Aresgou. Powstańcy uciekają w kierunku północnym, napierani przez samochody, uzbrojone w karabiny maszynowe, które zadają ciężkie straty nieprzyjacielowi.

Wydalenie optantów.

Berlin. Rząd niemiecki postanowił wydalenię przez mocą 5000 optantów polskich i wydał już odpowiednie zarządzenia. Nastąpiło to rzekomo jako odwet za wydalenię również przez mocą takiej samej liczby optantów niemieckich z Polski.

W Mandżurji tępią bolszewizm.

Charbin. Z Charbina donoszą, że policja chińska, złożona z emigrantów rosyjskich, a zwalczająca ustrój sowiecki, przeprowadziła we wszystkich klubach i bibliotekach chińskich rewizje, celem wycofania całej literatury sowieckiej z obiegu. Podczas tej rewizji wtrągnięto do gmachu generalnego konsula sowieców w Charbinie, gdzie pobita została współpracowniczka konsulatu. — Konsul złożył notę u przedstawiciela chińskiego z protestem.

Częstochowskie Towarzystwo Rolnicze i Sejmik Powiatowy w Częstochowie urządzają w dniach 7 i 8 września r. b.

na terenie pól pokazowych, przy ul. Kordeckiego

POKAZ ROLNICZY

na którym będą reprezentowane następujące działy:

W dniu 7-ym września

bydło, trzoda chlewna, drób, nowoczesne maszyny rolnicze, owoce i warzywa oraz przemysł ludowy, a dnia 8-go pokaz koni. Za wyróżnione okazy i sztuki inwentarza Komisja sędziowska wydadawć będzie nagrody pieniężne i honorowe.

W czasie pokazu przyorywać będą orkiestry. — Wejście na pokaz 20 gr.

Komitet Pokazowy.

Szczegóły umowy polsko-sowieckiej o zajściach granicznych

Wyjaśnienie przewodniczącego polskiej delegacji

Warszawa. — W dniu wczorajszym powrócił do Warszawy przewodniczący polskiej komisji do zbadania zajęć na pograniczu polsko-sowieckim p. Malhomme. Wszystkie sporne sprawy zostały definitywnie przez obie komisje zatłowane z wyjątkiem obopolnej wymiany przychwyconych żołnierzy. W sprawie tej, w zasadzie również zatłowanej, nastąpić ma krótka zwłoka celem przygotowania dokładnego spisu, mających być wymienionych żołnierzy. Zaznaczyć należy, iż ilość sowieckich żołnierzy podległych wymianie przewyższa kilkakrotnie ilość pol-

skich żołnierzy. Jak to już wiadomo, wszelkie spory pograniczne między obu państwami będą w przyszłości zatłowane na miejscu przez obopolne lokalne komisje, bez powoływania komisji nadzwyczajnej. Umowa o likwidacji zajęć pogranicznych została już podpisana w Moskwie i ratyfikowana przez rząd sowiecki. Po nieważ jedno z najbliższych posiedzeń Rady ministrów będzie m. in. poświęcone powyższej umowie, przeto należy się spodziewać, że wymiana dokumentów ratyfikacyjnych w tej sprawie wkrótce nastąpi.

Wywóz węgla polskiego do krajów bałtyckich

Podstawy wywozu są trwałe. Rozwój środków przedunkowych w Gdańsku

Warszawa. — W sprawie naszego eksportu węgla do państw nadbałtyckich donoszą z miarodajnych źródeł, że eksport oparty jest obecnie na zupełnej trwałości podstawach i obliczony na daleką przyszłość.

Chociaż ceny, jakie są stosowane, są istotnie niższe od cen konkurencyjnych, nie przynoszą one strat ani kopalniom, ani kolejom, a to dzięki temu, iż nasze koszty eksploatacyjne osiągnęły minimum, jakiego nie posiadają ani Anglijcy, ani Niemcy. Również znizowana taryfa eksportowa nie tylko nie daje strat naszym kolejom, lecz przez zwiększenie ruchu jest o tyle dla nich korzystniejsza, że niższa taryfa będzie również zastosowana dla rudy szwedzkiej, ażeby przeciągnąć ten ładunek ze Szczecina na koleje polskie

via Gdańsk lub Gdynia.

Trwałość widoków na przyszłość naszego eksportu znajduje najlepsze odbicie w ożywieniu się inicjatywy prywatnej, celem zapewnienia dla dalszego rozwoju odpowiednich środków przedunkowych w Gdańsku. Zarówno Rada portu w Gdańsku, jak i prywatne firmy transportowe gdańskie nie wahają się już teraz czynić w tym celu znaczniejszych nakładów. Rada portu ustawiła w wolnym porcie dwa nowe żurawie, które zwiększą dzienny ładunek o 4000 ton, a firma Aldark buduje własnym kosztem dodatkowy kran mostowy na pół tysiąca ton dziennego przedładunku itd. Wynika z tego, że nawet wrogie nam kupiectwo gdańskie przejrzało już sytuację zapoczątkowaną przez wojnę celną z Niemcami rozerwał wicher powłokę statku i konstrukcję metalową na dwie części. Eksplozji nie było.

Załoga statku w czasie rozmaitych etapów miotania statkiem przez burzę bądź wypadła z gondoli, bądź też wskoczyła. Najwięcej z pośród jadących wyskoczyło, gdy statek rzucono został o brzeg lasu. — Obecnie stwierdzono, iż ostatecznie zginęło 13 osób, dwie odniosły rany, jednej jeszcze nie odszukano.

Według ostatniej wiadomości, otrzymanej z N. Jorku, przyczyną katastrofy miało być uderzenie piorunu. Dotychczas różniano zwłoki kapitan Hancocka, porucznika Houghtona i porucznika Lawrence i Allena. Poza tym zginęli radioinżynier i dwóch maszynistów. Czterech zwłok jeszcze nie rozpoznano. 15-tu jadących odniosło ciężkie rany. Statek Shenandoah liczył 35 osób załogi. — Z wszystkich pobliskich

miejsowości pospieszyli na miejsce katastrofy lekarze i ambulans ratunkowy.

O lotnikach, którzy odbywali lot na wyspy Hawajskie, do tej pory nie nadeszły żadne dalsze wiadomości. Poszukiwania za nimi prowadzone są dalej.

Stany Zjedn. bez sterowca wojennego.

Wiedeń. „N. Fr. Presse” donosi z Waszyngtonu, że jest wątpliwe, czy po katastrofie sterowca kongres uchwalił kredyty na budowę dalszych statków powietrznych. — W takim wypadku Stany Zjednoczone nie posiadałyby ani jednego sterowca.

Komuniści „polscy” chcą wojny z Polską

Moskwa. Wiece komunistów-robotników polaków w Moskwie uchwalił rezolucję domagającą się wypowiedzenia wojny Polsce. Komuniści polscy domagali się takiej samej uchwały od rosyjskiej komunistycznej partii. Ta jednakże żądaniu temu odmówiła. Wobec takiego stanu rzeczy przyjdzie związkowi komunistów polskich nie zgodzić się na opublikowanie rezolucji, uważając ją za ośmieszającą.

Zbrodniarze czy obłąkani?

Berlin. — Od kilku dni w różnych dzielnicach Berlina nieznaną sprawcy podpalają codziennie strychy domów, powodując przez to duże pożary. Dotychczas policji nie udało się stwierdzić, czy podpalacze są złodziejami, niszczącymi ślady kradzieży, czy też ludźmi obłąkanymi. Wczoraj przyjdum policji delegowało specjalną komisję dla zbadania przyczyny pożarów oraz wyznaczyło wysokie nagrody za wykrycie sprawców. Dziś znowu straż pożarna została zaalarmowana kilkakrotnie. Dwa domy zostały częściowo zniszczone przez ogień. Wobec szerszej się epidemii podpałen zarządzone zostały nadzwyczajne środki ostrożności. Na wszystkich krawcach miasta ustawiono posterunki obserwacyjne, celem umożliwienia wczesnego wykrywania pożaru. Od jutra do służby obserwacyjnej mają być użyte aeroplany.

Bank Polski

przyjdzie z pomocą bankom.

Warszawa. Na posiedzeniu Rady Banku Polskiego, odbytem w dniu 4 bm. wysłuchano sprawozdania dyrekcji o działalności Banku, stwierdzono, że położenie walutowe doznało dość znacznej poprawy. Bank Polski nie może wprowadzić jeszcze znieść całkowicie ograniczeń kredytowych, jednakże sferę miarodajne oświadczyły, że jest już w stanie licznych szczegółów ważnych wypadkach łagodzić zarządzane ograniczenia. Rada Banku Polskiego całkowicie zaaprobała postanowienia dyrekcji, zmierzające do wydatniejszego przyjscia z pomocą kredytową zasługującym na zaufanie bankom, ażeby umożliwić tym należyte wywiązywanie się z istniejących zobowiązań.

Pozatem ustalono warunki dla operacji resortowych banków oraz podniesiono stopę dyskontową od 8 proc. 3-miesięcznych biletów skarbowych z 9 na 10 proc.

Pamiątkowy medal

ku uczczeniu 900-tniej rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego

Cała Polska uroczysto święci 900 rocznicę koronacji Bolesława Chrobrego, który ramieniem mocarnym stworzył Polskę potężną od Dunajca i Cissy, aż po Bałtyk i od Laby aż po fale Dniepru, stawiając zaparcę zachłanności niemieckiego cesarstwa, stworzonego podjazdem, gwałtem, rozbojem i czarną niewolą plemion podbitych. Kiedy tam decydował o

Ogłaszajcie się w „GONCU CZĘSTOCHOWSKIM”, najpoczytniejszem piśmie miejscowem.

Wszystkim tym, którzy odprawiali na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki

S. p. BRONI GARUSZNY
 szczen. Kl. V Gimn. S.S. Nazaretań
 a w szczególności ks. ks. prefektem Ciesielskiemu i Smadze, Dyrekt. Gimn. S.S. Nazaretanek oraz
 ks. Giebartowskiemu za serdeczne słowa nad grobem, składą z głębi żalobnej duszy „Bóg zapłać”
 Rodzina.

najszlachetniejszych uczuciach państwo wych, miecz i pożoga, Bolesław Chrobry tworzył podstawy wielkiego państwa wszechsłowiańskiego, wyzwalał, w więzieniu i jednoczeniem. Z nad Warty i Gopla, z siedziby plemienia lechickiego wyszło Państwo Polskie. Stąd wyszła idea zjednoczenia słowiańskich Polan, tutaj, jakoby o skałę niewzruszalną, od lat tysiąca rozbija się bezustannie atak morza germańskiego. I dzięki tej wielkiej i przedewszystkiem uczciwej i szczerzej słowiańskiej polityce, stał się fakt, że Polska jako państwo mocarne, oparte o cywilizację zachodnią, chlubnie spełniała swoje dziejowe postannictwo wśród narodów świata. Tu na ziemi wielkopolskiej zrodziła się duma narodowa i głębokie poczucie obowiązku, które stało się myślą przewodnią całego Narodu, i nakazało pod sztandarami Bolesława iść Lużycanom pod mur Kijowa i ciągnąć chłob nadbużańskiemu, na krwawą rozprawę z Niemcami, w imię dobra, wiary i kultury.

Chcąc uwiecznić chwilę historyczną i dać widomy znak naszej solidarności, niemniej utrwalili wielkie dzieło Chrobrego, Związek Inwalidów Wojennych R. P. Okręg Wojewódzki Poznański, wybił medal pamiątkowy, który nam przedstawia szlachetną postać Chrobrego, a na drugiej stronie podaje mapę Polski za czasów Bolesława. Odzywamy się przeto do wszystkich organizacji inwalidzkich, nępniej do wszystkich Związków Wojskowo-Wychowawczych, aby korzystając z niewielkiego nakładu medali, przyzobili członków swoich medalem pamiątkowym i zamówienia swoje wnosiły jak najwcześniej, tak aby w chwili głównej uroczystości wrzesniowej, nie było Polaka, któryby na piersiach swoich nie miał tego symbolu wielkiej Polski. Medal średnicy 30 milimetrów, srebrzony, zawieszony na taśmie, kosztuje w sprzedaży dwa złote, przyczem przynajmniej się organizacjom kolportującym 25 proc. rabatu na cele oświatowe. Wierzymy mocno, że medal pamiątkowy, artystycznie wykonany, stanie się miłą pamiątką, każdego prawego Polaka.

Związek Inwalidów Wojennych R. P. Okręg Wojewódzki Poznański
 Poznań, ul. Koźca 8, tel. 3467.

Czy wiesz?..

Czy wiesz?..
 Polaku, Czestochowianinie, czy wiesz?..
 że w pośród domów Twoich, kamienic i gmachów jest jeden gmach wielki, wielkością swoją przewyższający wszystkie inne, pięknem struktury swojej dominujący niastu całemu?..
 że wśród kościołów Twoich starych starością zgrzybiała i sławnych sławą narodu całego i kraju jest jeden kościół młodziutki, nieznanym... jest dziecko kościołów polskich jedno z najmłodszych, a rosłe, a podnożące się coraz wyżej... wielkością swoją przerastając wszystkie kościoły polskie, powagą swoją, godnością katedralną, którą wkrótce otrzyma, panującą wszystkim kościołom przyszłej Czestochowickiej diecezji?..
 że wśród patronów Twoich poczesne miejsce zajmuje ta, co jest patronką rodziny chrześcijańskiej, dobrej, żyjącej z sobą, zgodnej zgodą wewnętrzną, miłującą się miłością czystą wspólnego ogniska... Ta, która jest patronką narodu, rozumianego jako jedna, wielka rodzina, obejmująca kraj cały?... a jest nią Święta Rodzina?..
 Czy wiesz, że w obrębie murów swoich masz kościół św. Rodziny?
 Polko, Czestochowianino, czy wiesz?..
 że jeśli pragniesz mieć szczęście rodzinne, szczęście beztrojskie, szczęście miłość, co w gniazdku ukryte, szczęście wesoło...
 że jeśli chcesz mieć dobrym nałkonikiem, któryby, oddając pracę, łaż część doby codziennej, resztę tej toby oddawał Tobie i Twemu dzieci...
 że jeśli w duszy umiłowalas dziecię woje, a idealizując jego przymioty, całym wysiłkiem woli swej dążysz do tego, by odpowiadało Twojemu ideałowi...
 to winnas w myśli swojej wykucć sobie Św. Rodziny, a sercem swoim

całem ją ukochać, a duszą swoją z nią się łączyć!

Młodzińcze, Czestochowianinie!...
 któryś z orężem w ręku szedł niezbyt dawno bronić całosci granic niepodległości tej, co dla Ciebie Matka, co mlekiem pracy swojej, choć słaba, Cię karmi...

który wracał triumfu pełen i przekonany, że w dniu Wniebowzięcia, cud nad Wisłą... sprawiła Ta, co jest Św. Rodziny ostoją...

który dzisiaj do pracy stajeś twardej, niewdzięcznej, a w myśli Twojej snują się jakieś plany przyszłości i chcesz, aby Ta przyszłość wypadła jasna, świetlana i miła...

czy wiesz, że Św. Rodzina jest patronką rodziny Narodu i rodziny - chrześcijańskiego ogniska?..

Panienko, Czestochowianino!...
 i Ty, której czoło nie było dotychczas zaszepione troską o chleb powszedni...

i Ty, której warsztatem stoł biurowy, lada sklepowa lub sala szkolna... której narzędziem pióro lub igła, słowo lub książka...

i Ty, co w kurzu fabrycznym i dymie przerabiasz się na pieniądź... a z domu wychodząc, z rodziną o swojej rodzinie zamysłasz... o szczęściu przyszłości...

czy wiesz o jej patronce, o Św. Rodziny?..

czy wiesz, że kościół Jej w biedzie, w potrzebie?..

Spójrz na górę! Te mury, co, zda się, wznajają się w niebiosach i falkity, wieżycyki lotne, wysmukłe, strzeliste... gdy porwą Twe oczy, to wiodą, je hen, wysoko w światłe przybytki mieszkania Bożego i Św. Rodziny Bożej i każą Ci w duchu kolana ugiąć i cześć oddać i pamięć mieć nie tylko o Niej, w niebiosach będącej, lecz i o tym kościele, co Jej służy, Jej chwałę głosi, do Niej prowadzi i Jej błogostawieństwa rozsiewa.

Czestochowianinie, Czestochowianinko! Czy wiesz, że w dniu dzisiejszym, po ulicach miasta zbierane będą ofiary na dokończenie budowy kościoła Św. Rodziny i znaczki rozdawane, składającym grosze swoje do puszek kwartalskich?

Czy wiesz?.. L...ta.

Z dnia

Choć nie mieliśmy lata, Nastaly jesienne chłody. Widocznie że „babie lato” — Obecnie wychodzi z mody.

Długich, srebrzystych pajęczyn Nie ujrzyś w polach, w ogrodziel Ha, pewnie wymokła przyroda Ho!duje też kusej modzie. Ac.

KRONIKA.

— **Skasowane święto.** Zgodnie z rozporządzeniem p. prezydenta Rzeczypospolitej o dniach świątecznych, wydanem na mocy ustawy o t. zw. pełnomocnictwach, przypadające w dniu 8 b. m. święto Narodzenia Najśw. Marij Panny w r. b. zostało skasowane. Wobec tego w dniu tym szkoły urzędy państwowe, miejskie i prywatne będą czynne, jak w dniu poprzednim.

Nieależnie od powyższego rozporządzenia nadmienić musimy, że w dniu 8 września na Jasnej Górze odbył się doroczny odpust, na który przybędą tys. ścenne zresze patników z całej Polski.

— **„Tydzień lotniczy” w Czestochowie.** „Tydzień lotniczy”, połączony z różnymi imprezami na rzecz lotnictwa, odbędzie się w Czestochowie w tym samym terminie, jak w całym kraju t. j. od 6 do 13 września.

Pisma Krajowe i Zagraniczne
 Pojedynczo i w prenumeracie

Ogłoszenia do wszystkich pism światowych przyjmuje
Biurow Dzienników i Ogłoszeń „RENOMA” ul. Kościuszki No 11. Telef. 448.

W Czestochowie imprezy widowiskowe na rzecz lotnictwa odbędą się w dn. 13 września.

— **Dzisiejsza kwesta na dokończenie budowy kościoła Św. Rodziny** Przypominamy, że w dniu dzisiejszym odbędzie się uliczna kwesta na dokończenie budowy kościoła św. Rodziny.

Gorące słowa odezwy ks. prał. Wróblewskiego, zamieszczonej w onegdajszym numerze naszego pisma, niewątpliwie trafią do serc chrześcijańskiej ludności m. Czestochowy i ofiarne datki popłyną obficie do woreczków kwestarskich.

— **Od Redakcji.** Dzisiejszy numer „Gońca Czestochowskiego” zawiera 8 str. druku i bezpłatny dodatek dla dzieci.

Pokaz rolniczy w Czestochowie

Czestochowski Tow. Rolnicze i Sejmik Powiatowy urządzają w dniu 7 i 8 września na terenie polek doświadczalnych przy ul. Kordeckiego pokaz rolniczy, na którym będą reprezentowane następujące działy gospodarstwa rolnego:

W dniu 7 pokaz bydła, trzody chlewnej, drobiu, plodów rolnych i nowoczesnych maszyn rolniczych, owoców i warzyw. W dniu 8ym odbędzie się pokaz koni.

Za wyróżnione okazy inwentarza żywego i plodów rolnych Komisja sędziowska będzie wydawała nagrody pieniężne i honorowe.

Mniemac należy, iż pokazem rolniczym w Czestochowie zainteresują się nie tylko szerokie masy włościan, przybywających na doroczny odpust w dn. 8 września na Jasną Górę, ale zarówno i ludność m. Czestochowy skorzysta z możliwości obejrzenia wystawy rolniczej, dającej chlubne świadectwo o rozwoju racjonalnego rolnictwa w pow. Czestochowskim.

Otwarcie pokazu nastąpi w dniu 7 września o godz. 11 rano. W drugim dniu pokaz koni rozpocznie się o godz. 1 ipół po poł. Wejście tylko 20 gr.

— **Zebranie właścicieli nieruchomości.** Dnia, w niedzielę, o godz. 3 i pół po południu w lokalu Stow. Kupców (III Aleja 54) odbędzie się miesięczne zebranie Stow. właścicieli nieruchomości.

— **Kryzys bankowy w Czestochowie.** W związku z fuzją Banku dla Handlu i Przemysłu z Bankiem Zjednoczonym Warszawskim zamianowani zostali dyrektorami połączonych Banków w Czestochowie: z ramienia Banku dla Handlu i Przemysłu dr. Mieczysław Łuczkiwicz, z ramienia zaś Banku warszawskiego dyr. Maurycy Ruff.

Nadmienić należy, że pomimo fuzji, działalność nowej instytucji bankowej została ograniczona do minimum wskutek rozciągnięcia nadzoru sądowego nad interesami dwu stuzujomych banków na przeciąg 3 miesięcy.

— **Wielka zabawa sportowa.** Dnia, w niedzielę 6 bm. na boisku „Victoria” przy ul. Krakowskiej L. 21, odbędzie się zabawa sportowa, polegająca na tem, że na boisku urządzonym zostanie sztuczny las, całe boisko oświetlone zostanie światłem elektrycznym, będzie wiele miłych atrakcji i rozrywki. Własny bufet na miejscu.

W programie zabawy: loteria fantowa, conietti, zawody lekkoatletyczne, wyskoki cyklistów, karuzela i wiele innych niespodzianek.

Przygrywkę będzie orkiestra fabryki Czestochowianka pod kierunkiem p. dyr. Bursika.

— **Koncerty radjofoniczne.** W każdą niedzielę o godz. 11 m. 40 do 12 min. 40 w południe odbywają się w Muzeum Hygienicznym w parku Staszycza koncerty radjofoniczne o intensywnym mocy pod kier. p. Blachowicza.

— **Poświęcenie gniazda „Sokołów” w Blachowni.** W d.

13 września r.b. w Blachowni obok Czeg stochoy odbędzie się poświęcenie sztan daru Gniazda VII T. w Gimnastycznym „Sokół” Blachownia im. Królowej Jadwigi.

Program uroczystości: Godzina 5 rano zbiórka druchen i druhów miejscowych, godz. 8 rano zbiórka ogólna, godzina 10 nabożeństwo w miejscowym kościele parafjalnym i poświęcenie sztan daru, godz. 12 otwarcie akademii i wbianie gwóźdźi pamiątkowych, godz. 13 defilada, godz. od 13—15 obiad dla druchen i druhów na zamówienie, godz. 15 do 21 ćwiczenia w lesie i zabawa taeczna.

— **Warunki uzyskania paszportów ulgowych pozostały bez zmiany.**

Jak dowiadujemy się ze źródeł miarodajnych, warunki uzyskania paszportów ulgowych pozostały niezmiennione. — A więc paszporty handlowo-przemysłowe kosztują 25 złotych, kuracyjne, naukowe, rodzinne etc. 20 złotych, jednak o ile prezydent województwa na podsta wie przedłożonych świadectw uchwali wydanie paszportu.

Równocześnie ministerstwo spraw we wnętrznych nadesłało do redakcji policji w Krakowie zawiadomienie, że z dniem dzisiejszym zostają wstrzymane paszporty ulgowe dla pielgrzymów do Rzymu.

— **„Bluszcz”.** W Nrze 35-ym „Bluszczu” w artykule wstępnym p. „Kobieta w obronie porządku i prawa” dr. Hacko omawia kwestję policji kobiecej w Polsce. Na uwagę czytelników zasługuje art. p. t. „Odpowiedzialność za Polskę”, w którym autorka, — podpisana inicjałami M. K., kreśli ciekawy obraz: jak kuracjusze z Warszawy „zdobywają” dla Polski Kaszubów.

W dziale praktycznym należy podnieść z uznaniem ładne mody kobiece i dziecięce, piękne wzory robot i bogate informacje z zakresu higieny i gospodarstwa kobiecego.

— **Poszukiwanie zaginionych**

Ministerjum spraw zagranicznych podaje do wiadomości, że sprawy poszukiwania zaginionych obywateli R. P. i ich krewnych za granicą, załatwiane są obecnie w drodze bezpośredniej korespondencji między krajowemi władzami administracyjnymi i instancjami i konsulatami R. P. za granicą. W związku z powyższem, petenci winni, według miejsca swego zamieszkania, kierować podania, dotyczące poszukiwania za granicą, do władz administracyjnych i-jej instancji. Wymienione urzędy udziela informacji, dotyczących procedury w sprawie tych poszukiwań.

Podania w sprawie poszukiwania, wniesione do ministerjum spraw zagranicznych do dn. 1 sierpnia r. b., będą załatwiane dotychczasowym trybem.

— **„Wies Polska Lisków”.** Nakładem Wystawy w Liskowie ukazała się broszurka „Wies polska Lisków”.

Z okazji 25-lecia pracy społecznej ks. kanonika Wacława Blizińskiego i Wystawy w Liskowie wydana została cenna książka opisująca dzieje pracy tego znanego kapłana i wszystkie instytucje społeczne jakie w tej wzorowej wsi polskiej powstały. Książka ta składa się z dwóch części. W pierwszej towarzyszy pracy ks. Blizińskiego Józef Radwan z Kalisza opisuje barwnie te zmagania się z jakimi walczył ks. Bliziński przez lat 25, znosząc przez śladowania moskali i niemców, tych ostatnich podczas okupacji. — Druga część opracowana źródłowo przez A. Chmielińska, znaną chlubnie z pracy społecznej, daje całokształt instytucji liskowskich.

Książka posiada cały szereg ilustracji i wydana została wykintnie, z ciekawymi bowiem zarówno naszego wieśniaka, który może wziąć przykład i zachęte z Liskowa, jak i inteligenta, a już bezwzględnie winna się znajdować w ręku naszych plebanów, pracowników w gminach, kółkach rolniczych i wszelkich spółdzielniach — będzie ona bowiem znakomitym przewodnikiem w pracy społecznej.

Poprzednie wydanie broszury opisującej Lisków w 3000 egzemplarzy rozzeszło się w ciągu roku i dziś stanowi rzadkość bibliograficzną.

Skład Główny: Dom Książki Polskiej, Warszawa, Pl. Trzech Krzyży 8 do nabycia we wszystkich księgarniach. Cena 3 zł.

Wełny, szewioty, kamgarny na mundurki, jako też inne towary w zakres manufaktury wchodzące

POLECA:

MAGAZYN BŁAWATNY

JERZEGO CHOLEWICKIEGO

Aleja 2-ga Nr. 23. — Tel. Nr. 25.

Za gotówkę! Na raty!

Uwaga! Specjalny przepisowy kolor na mundurki dla uczniów stale na składzie.

Dr. med. Stanisław Szwedowski
ul. Kościuszki 32
powrócił

Ordynuje w chorobach wewnętrznych i dziecięcych od godz. 12-ej do 2-ej po południu.

— Bezpłatny elementarzyk dla dzieci. Do dzisiejszego numeru „Gońca Czeszochowskiego” dodajemy bezpłatnie elementarzyk dla małych dzieci z modlitewkami i tabliczką mnożenia. Ponieważ liczni czytelnicy nasi nie zrobią użytku z dołączonego elementarzyka dla własnych dzieci, — prosimy przeto o zaafiarowanie tych książeczek ubogiej dlatwie z własnego podwórza.

Zięć zabił teścia!
Śmiertelny pojedynek na siekiery. Siekierą wojował od siekiery zginął

W ub. piątek na kadencji Sądu Okręgowego w Czeszochowie rozpatrywana była sprawa Tomasza Adamowskiego, ze wsi Bukowiny gm. Olsztyn, oskarżonego o zabójstwo swego teścia Ignacego Słazaka.

Rozprawom sądowym przewodniczył sędzia Walosiński, oskarżał prokurator Pluciński.

Z aktu oskarżenia wynika, że Adamski i Słazak żyli w ciągłej nędzy. Nieporozumienie między teściami z dziećmi powstało na tle podziału majątku. Teść zabronił zięciowi wchodzić do swych zabudowań gospodarskich.

W feralnym dniu 29 maja 1925 r. gdy Adamowski rąbał drzewo na podwórzu przybiegł teść i wszczął kłótnię, wzbraniając zięciowi składać porąbane drzewo do wozu w podwórzu. A widząc, że zięć z jego zakazu nie sobie nie robi pobiegł do domu schwył siekiery i chciał nią ugodzić w głowę zajętego składaniem drew zięcia. Adamski ustronił się w bok i siekiera z rozmachu ugrzęzła w ziemi. Z tej właśnie chwili skorzystał napadnięty, aby własną siekię rozplątać czaszce swemu teściowi, który ugodzony śmiertelnym ciosem w głowę na miejscu wyzionął ducha.

Epilog krwawego dramatu rozegrał się właśnie na piątkowej kadencji Sądu, który po rozpatrzeniu sprawy i przesłuchaniu świadków, biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące, ze oskarżony działał w obronie własnego życia, skazał Adamowskiego na rok więzienia z zaliczeniem aresztu preventywnego od 30 maja 1925 r.

Celem stworzenia warunków racjonalnego prowadzenia fizycznego wychowania młodzieży Seminarjum i szkoły ćwiczeń, Komitet Rodzicielski przy Seminarjum, przystąpił do uregulowania podwórza w posesji przy ul. Jasnogórskiej 34-a w której znajduje się lokal szkoły. Komitet nie rozporządza znacznym funduszem na ten cel, przeto spełnia nadzwyczaj miły obowiązek wyrażając gorące podziękowanie Wielmożnemu Panu Zygmuntowi Markowiczowi za dar w sumie (100) sto złotych złożony na cele Komitetu. Za Komitet Rozmanit.

Z kino-teatrów

Teatr „Odeon” wystawia od soboty do poniedziałku wstrząsający dramat w 7-miu aktach według powieści Johna Galivorthy p. t. „Kto zabił?” — W rolach głównych uroczą Betty Compson i słynni Ryszard Dix i Lewis Stone.

Kino-teatr „Nowy” wystawia do niedzieli włącznie „Najnowsze przygody — Tarzana wśród małp” III i IV serje sensacyjnego filmu w 14 aktach w jednym programie. Wejście dla młodzieży dozwolone.

Teatr „Nowości” wyświetla obecnie wielki film w 7-miu aktach, zaczerpnięty z życia p. t. „Męczynna, kobieta, małżeństwo”. — W roli głównej słynna Dorota Filipis.

— **Z cyrku.** Wobec powodzenia, jakim cieszyły się benefisy p. Cinielli’ego i Bim-Boma przedstawienia benefisowe zostaną powtórzone w całości w sobotę — przedstawienie benefisowe p. Cinielli’ego, a w niedzielę braci Bim-Bom. Na popołudniowe przedstawienie wejście dla dzieci bezpłatne.

Zbrodnia w lesie.

Siostra zamordowała siostrę przy zbieraniu grzybów.

Donoszą nam o strasznej zbrodni, dokonanej w majątku ks. Lubomirskiego Pławnie (pod Radomskiem).

Oto w dniu 1 września do pobliskiego lasu wybrały się na grzyby dwie zamieszkałe w Pławnie siostry Aniela Ojrzynska (lat 32) i Jadwiga Ojrzynska (lat 40).

Podczas zbierania grzybów między siostrami powstała sprzeczka, która następnie przeszła w bójkę. W czasie szarpaniny starsza Ojrzynska uderzyła w szyję Aniela Ojrzynska i tak fatalnie, że ta po kilku minutach zmarła.

Zabójczyni, która uciekła w głąb lasu po dokonanej zbrodni, zajęła się policja i po odnalezieniu osadziła ją w areszcie. Sprawa skierowana została do sędziego śledczego w Radomsku.

Kronika handlowa.

— Otwarcie V-ch Targów Wschodnich

Uroczyste otwarcie V-ych Targów Wschodnich nastąpiło dnia 5-go września o godz. 12-ej w południe na placu wystawowym po nabożeństwie na intencję pomyślności tegorocznych Targów.

Uroczystość otwarcia zaszczylił swą obecnością przedstawiciel Rządu a mianowicie pp. Ministrowie Przemysłu i Handlu Cz. Klarner, Rolnictwa i Dóbr Państwowych St. Janicki, oraz Kołci K. Tyszką.

Wszelchstronny udział przemysłu polskiego, liczne ciekawe eksponaty zagraniczne, cały szereg imprez wystawowych (urządzeń miejskich, lotnictwa, przemysłu wojennego, samochodów, prasy itd.) wszystko to składa się na bardzo silną moc atrakcyjną tegorocznych Targów Wschodnich, które ściągają też uczestników i gości ze wszystkich zakątków krajów i z różnych państw zagranicznych.

— **Niemcy podwyższyli cło na polską pszenicę.** Z dniem 1 b. m. została podwyższona stawka cła na polską pszenicę. Cło od centnara metrycznego pszenicy polskiego pochodzenia wynosi 10 mk.

— **Odłożone wystawy w Poznaniu.** Z powodu ciężkiej obecnej sytuacji gospodarczej, Wystawa Spirytusowa w Poznaniu, która miała się odbyć od dnia 13—27 września r. b., została chwilowo odwołana z przełożeniem tejże Wystawy na termin późniejszy. — To samo się tyczy Wystawy Wynałazków.

— **Komunikacja towarowa polsko-sowiecka za I półrocze 1925 roku.** W komunikacji z Sowiecami przewoży za pierwsze półrocze r. b. przedstawiają się następująco:

Ogółem przywieziono z Sowieców do Polski 443 wagony, przewieziono zaś tranzytem przez Polskę z Sowieców 552 wagony.

Wywieziono do Sowieców z Polski 222 wagony, zaś przywieziono tranzytem przez Polskę do Sowieców 266 wagonów.

Wywóz do Sowieców stanowiły w powyższym okresie: cukier (z Polski) narzędzia rolnicze, żelazo, przybory elektrotechniczne (z Niemiec, Czech i Austrii).

Przywóz z Sowieców stanowiły głównie ruda, jaja, drób, drzewo, skóry, ryby. Wszystkie powyżej podane liczby wyrażają dane średnio-dzienne w wagonach 15 tonowych.

ZE ŚWIATA.

(—) **Sw. Antoni pułkownikiem.** Przed czterystu coś laty pewien wicekról portugalski odniósł w Brazylii nieoczekiwane zwycięstwo i przez wdzięczność za to mianował sw. Antoniego z Padwy netylko patronem zwycięskiego pułku, ale także pułkownikiem, z którego żołd wypłacany był zakonowi siostr miłosierdzia.

Wszystko jednak ma swój kres. Jak inne rządy, tak i rząd brazylijski zarządził oszczędności w swym budżecie. Postanowiono więc między innymi, znieść żołd, wypłacany dotychczas sw. Antoniu. Trudność jednak polegała na wyalenzeniu formuły, która by nie ubliżała godności świętego. Zgodzono się jednak w końcu na taką uchwałę: „Pułkownik 7-go pułku, sw. Antoni Padewski, po czterystu latach wymienionej służby, mianowany jest generałem i przeniesiony w stan spoczynku”.

Tak przynajmniej donosi pismo angielskie „Universe”.

(—) **10.000 żywych szczerów dla filmu.** Z Moskwy donoszą, że tamtejsi ulicznicy oddają się od kilku dni lukratywnemu sportowi, a mianowicie chwytaniu żywcem szczerów, za które dostają po 8 amerykańskich centów od sztuki.

Amatorem szczerów jest założyciel moskiewskiego „Teatru rewolucji” V. E. Meierhold, który zamierza wyświetlić film, przedstawiający szkodliwość szczerów i dlatego potrzebuje dziesięć tysięcy tych żywych zwierzątek.

Dzienniki moskiewskie nie podają jednak, w jaki sposób i gdzie będzie Meierhold przechowywał taką armię szkodników, które zresztą muszą być odpowiednio żywione, gdyż inaczej zdechłyby, zanim zdjęcie filmowe będzie z nich zrobione.

W każdym razie Moskwa zostanie cokolwiek odciążona od plag szczerów na skutek osobliwego pomysłu przedsiębiorcy filmowego.

Lekarz, który brzydkie kobiety zamienia w piękności.

Artyści filmowe w Hollywood mają zaufanego specjalistę w kwestjach pielęgnowania i podrobiana piękności. Jest ty były fryzjer carski — Max Factor z Łodzi. Obecnie oddaje on gwiazdom filmowym amerykańskim te same usługi, którymi zdobywał sobie uznanie u dam carskiego dworu, jak i u piękności z petersburskiego teatru i baletu.

Nowojorskie dzienniki zamieszczają pewne szczegóły odnoszące się do sekretów tego lekarza piękności i opowiadają cuda o przedziwnych kuracjach przeprowadzanych pod jego kierunkiem. I tak np. wargi różnych artystek filmowych przy jego pomocy zmieniły swój kształt,

W niedzielę, dnia 6 września br. o godzinie 3 i pół, w lokalu Stow. Kupców Polskich, Aleja 54

Odbędzie się zebranie właścicieli domów chrześcijan

Wobec przyjazdu delegata z Warszawy i ważnych spraw, pożądanym licznym udział.

przez co lepiej się nadają do zdjęć filmowych. Nie chodzi tutaj jednak o żadne operacje, ale poprostu o pewnego rodzaju artystyczne produkcje. I tak wargi naturalnie śmieją się, naprzód tustą farbą, a potem maluje się, rzec można, sztuczne wargi, nadające twarzy zupełnie inny wyraz.

Czasem jednak Factor nie cofa się przed chirurgicznymi zabiegami, których jednak nie dokonuje sam, lecz dyryguje lekarzami, których ma pod ręką. — Nos niejednej gwiazdki filmowej został udoskonalony przy pomocy transplantacji skóry, kości i kawałków chrząstki.

Jedną z pierwszych artystek filmowych, która się poddała tej kuracji, była Wiktorja Forde, późniejsza żona Toma Mixa. Jej nowy nos wzbudził taki podziw, że kilka innych artystek filmowych zdecydowało się również na zmianę linii twarzy. Nie tylko kobiety poddają się tym operacjom, ale także i mężczyźni, z ostatnio „ofiarą” był, jak wiadomo — Dempsey, który przy pomocy kilku kawałków własnych chrząstek uszu uzyskał klasyczny profil.

Kiedy słynna gwiazda Nazimowa rozpoczęła karierę filmową, miała brzydką bliźnię na policzku, przez co nie można jej było pokazywać w zbliżeniach, ponieważ szrama ta wówczas była nazbyt widoczna. Bliźnię tę usunięto także przy pomocy operacji.

HUMOR i SATYRA.

W cyrku

W cyrku ma się produkować pewien polyczac noży. Przy pierwszym eksperymencie człowiek ów polyka igły.

— Mój panie—woła ktoś z posród publiczności — przecież pan nie polyka noży!

— Przepraszam bardzo—odpowiada ów sztukmistrz—ale obecnie niedomagam na żołdek, więc muszę zachowywać dietę.

Rada na zmartwienie

— Zle, panie doktorze. Ledwie ukończyłem kurację, a znowu przybyło mi dziesięć funtów. Może pan doktor co poradzi na moje zmartwienie?

— Z miłą chęcią. Niech się pan na przyszłość nie wazy.

Patentowany Jajdak

— Słyszałem wczoraj, jak stary Eier tane nazwał swojego zięcia patentowanym jajdakiem.

— To bardzo niesprawiedliwie.

— Czemu?

— Bo, o ile mi wiadomo, to zięć jest go żadnego patentu w tym roku nie wykupił.

Dr. BATAWIA
powrócił

Chorocy gardła, nosa i uszu
od 4-ej do 6-ej

RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA
POSIADAJĄCA PATENT KONSERWATORJUM WARSZAWSKIEGO
udziela lekcji
MUZYKI i TEORJI
Marja de Tisserant Ginter
Aleja III 58.

NAUKA GRY na FORTEPIANIE i SKRZYPCACH
WEDŁUG NAJNOWSZEJ METODY.

Rzeczoznawca 8-go Września b. r.
HERMAN RAPAPORT
II-ga ALEJA 35.—Od p. 11—12 p. 11—17.

WŁAŚCICIELKA PRA-COWNI GORSETÓW
p. t. **JÓZEFA**
POWRÓCIŁA
— poleca się nadal—Sz. Pantom.

Dnia 1-go października r. b. zostaną otwarte 6-cio miesięczne Kursy Korespondencji i stenografji polskiej.
Zgłoszenia przyjmuje H. Doeringowa Czeszochowa, Kościuszki 46.

Składajcie ofiary na Dokończenie Kościoła św. Rodziny.

Kupujcie!! Kajety i wszelkie przybory szkol- Sklep „Gońca“ II Aleja 26.

7). TOMASZ LIE O ZACHODZIE

powieść tłumaczona z oryginalu norweskiego

Porządkował on właśnie w milczeniu stare swe ubranie. Całe szereg tego wisiaków na kółkach za jutową zastoną, Dziadek zdejmował je kolejno; strzepywał starannie i wiesział znów na dawnym miejscu.

— Ten, widzisz, — rzekł, zwracając się do wnuka — niejedną noc burzliwy wytrzymał na pokładzie. Deszcz lał nieraz, jak z cebra, wiatr miałal nami wściekle... — praca była ciężka i bardzo odpowiedzialna, ale spełniało się swój obowiązek... Obowiązek!... słyszysz malczu... i ten spełniał swój obowiązek. Zeszła zeń świeżość, wyrudział... ale, co to można wiedzieć?... może przyda się jeszcze kiedy...

Obok wisiak drugi surdut, porządnie już zniszczony i wytarty na szwach, o szerokiach kłapkach z dwoma rogami guzikami.

— Ależ dziadku, jeżeli ich nie myślisz używać, więc po co...

— Hm! mówię ci, że nic wiedzieć nie można... — mruknął niechętnie.

— Jakżebyś mógł naprzykład chodzić w takim, wziętoby cię za jakiegoś stroża...

— Nosić go teraz? — tu dziadek obejrzał gruntownie starą kapotę, podnosząc ją w górę obu rękami — nie, zapewne... czas leci i ma swoje wy-

magania... ale nie można przewidzieć, do czego nas w końcu los doprowadzi świat nie jest pewny... wcale nie pewny, moje dziecko... Ile to ja już zmian losu w życiu moim widziałem i to, powiadałbym, nieprawdopodobnych... Kto wie czy i ja jeszcze nie będę zmuszony nosić kapoty stroża przed śmiercią...

— Tak, gdyby naprzykład raptem wybuchł pożar domu i ja jedną tylko uratowano... zresztą, nie widzę możliwości... — mówił Ingwald żartobliwie.

— Pewnie już ma lat ze trzydzieści, prawda, dziadurciu?

— Więcej, daleko więcej, moje dziecko... zaczekaj tylko... w pięćdziesiątym szóstym roku wziętem dłuższy urlop i...

— Ależ dziadku, tu jeszcze wiszą dwa paltoły, oprócz tego brązowego, w którym przyjechałeś do nas w przeszłym roku.

— A tak, oba mundurowe. Ten jeden z kotwicami, to ubranie, które nosiłem, gdy byłem kapitanem fregaty, a drugi z lwami, herbem państwa, na guzikach, to mundur inspektora celnego. Bardzo, bardzo jeszcze porządne ubrania... No!... kapitański potrzebowałby gruntownej reparacji... podszewka, naprzykład zużyta.

Namyślał się, kręcił głową, nim się zdecydował powiesić znów paltoł na kołku.

— Niech sobie będzie, zawsze to nie szkodzi mieć coś w zapasie.

— Cztery paltoły jeden za drugim na kołku... — śmiał się Ingwald.

— Ach, jakieżś ty nieopatrzny, Ingwaldzie — zawołał dziadek — nie myślisz wcale o przyszłości. Wyobraź sobie tylko, gdyby naprzykład umarł twój ojciec a matka pozostała z małą lenką pensyjką dla utrzymania siebie i was wszystkich — czy dałbyś sobie radę wtedy?... Trzeba byłoby użytkować to wszystko, dać krawcowi do przerobienia dla ciebie.

— Tak, i dostałbym wtedy kapotę dozorgi, kapitana, a może i inspektora — żartował dalej chłopiec.

— W każdym razie byłaby własna i zapłacona, a to lepiej, niż brać na kredyt, nie mając środków na płacenie — odrzekł dziadek z niechęcią.

Chłopak spróbował raz jeszcze obrócić to w żart, lecz niecierpliwym gestem i znaczące mruknięcie wskazywał mu, iż zadaleko się posunął. Onieśmielony więc i poważniejszy wszedł za dziadkiem, który tymczasem zasunął firankę do pokoju.

— A zawsze im trzeba tego, co najbardziej wyszukane, najwytworniejsze — burczał niezadowolony stary — niech sobie kwitnie kredyt... co im, tam! byle było, co się zamarzy. Długi to głupstwo... a tymczasem one gorsze od biędy i nędzy... bo w biedzie trzeba się tylko upokorzyć i prosić, a gdy kto wlezie w długi, kłamać musi... kłamać!... Słyszysz, chłopcze, po grzechu dług jest najgorszym złem, jakie człowiek może ściągnąć na siebie na tym świecie.

Ingwald zaczął się czuć jakoś niepewny i namyślał nad tem, czy też dzia-

dek jakim sposobem nie dowiedział się o jego długu u Andersena, za wziętą raz butelkę agrestowego wina i pułdelko sardynek. A może też przeważał coś o tych dwóch koronach u Lunda za naboje do rewolwera?

— Trzeba dać temu co nic nie ma, a odjąć temu, który wiele posiada — stoi tak gdzieś w Piśmie świętem i to bardzo mądre jest zdanie... głębokie ma znaczenie.

Ingwald niewiele dopatrzył logiki w tym frazesie.

— Słuchaj chłopcze!

Wyrostek aż drgnął na to zwrócenie się wprost do niego.

— Czy wiesz ty ile jest ras? Jak ludzi podzielić można?...

Ras? No cóż: czarna, biała, żółta i miedziana naturalnie — niema przecież niebieskiej — wyliczał chętnie, gdyż to nieprzewidywane zapytanie zdjęło mu ciężar z serca.

— A ja ci powiem, że są tylko dwie. Zapamiętaj to sobie: ludzie, co coś posiadają, i tacy, co nic nie mają... możesz nazywać ich czarnymi i białymi, jeśli ci się tak podoba. Człowiek, co zaciąga długi, nigdy nie mieć rasy będzie, praca jego nawet będzie jałowa, bo będzie pracował dla innych i zawsze będzie wyzyskiwany, tymczasem, jeśli potrafisz zadowolić się tem, co posiadasz, nie wymagaj od życia więcej, niż ono ci dać może, będziesz należał do białych, będziesz panem tego świata, rozumiesz?...

(d. c. n.)

Powiatowa Kasa Chorych
w Częstochowie.

4. szesnastu dyrektorów lekarzy chorób zakaźnych.

6-go września r. b.

Dr. Kahl ul. Dąbrowskiego Nr. 7.

6-go września r. b.

Dr. Grünwald Kościuszki 17.°

6-go września r. b.

16. szesnastu dyrektorów lekarzy chorób wewnętrznych.

5-go września r. b.

Dr. Tomaszewski Panny Marji 62.

6-go września r. b.

Dr. Bogucki Dąbrowskiego 6-a.

Rada i Zarząd Częstochowskiego Banku Spółdzielczego z ogr. odp. w Częstochowie Aleja 7.

Niniejszym zawiadamia Udziałowców, że dn. 6 września b. r., odbędzie się w Sali „Marmosza” Siaracka Nr. 8 o godz. 3-jej po południu.

Walne Zebranie Udziałowców z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie
- 2) Wybór przewodniczącego
- 3) Rozpatrzenie Sprawozdania i Bilansu za rok 1924.
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu na rok 1925.
- 5) Sprawa waloryzacji sum markowych wpłaconych na poczet udziałów.
- 6) Opodatkowanie Udziałowców na rzecz Związku Rewizyjnego.
- 7) Wybory do Rady na miejsce wylosowanych pp. N. Kohna, D. Szwarcia, E. Borchenia i L. Golezajdzera.

W razie nieprzybycia przewidzianej Ustawą 36 liczb Udziałowców, Walne Zebranie odbędzie się w drugim terminie w tymże lokalu tego samego dnia punktualnie o godzinie 4-jej po południu i uchwały jego będą prawomocne bez względu na ilość przybyłych Udziałowców.

Nauka gry na fortepianie, skrzypkach i przedmiotów teoretycznych według najnowszej metody.

Przygotowanie do nauczania śpiewu w szkołach i do egzaminów z muzyki

F. Witczaszak
II Aleja Nr. 38.

Na sezon jesienny i zimowy...

Wędrownie, swetry, kostiumy, suknie, kamizelki damskie i męskie, reformy, garnitunki, czapki, szale i t. p.

Duży wybór szkolnych swetrów oraz górczołi od 85 gr. i skarpetek od 65 gr. poleca.

Wytwórnia Trykotaży, Pończoch i Rękawiczek Heleny Kowalskiej
ul. Kościuszki Nr. 13.
Sprzedaż za gotówkę i na raty

3-letnie Robotnicze Kursy Ginnazjalne przyjmują zapisy codziennie od godz. 6-jej do 8-jej wiecz. w lokalu Szkoły powszechnej przy ul. Narutowicza 24.

Rozpoczęcie wykładów 15-go września 1925 roku.

Stowarzyszenie Kupców Polskich w Częstochowie

Zawiadamia, że niezależnie od Rocznych Kursów Handlowych prowadzony będzie w roku bieżącym.

Półroczny Kurs Buchalteryjny

Zapisy przyjmuje Sekretariat Stowarzyszenia Kupców III Aleja Nr. 54 w godzinach od 4-jej do 6-jej po południu codziennie.

Wykłady rozpoczynają się dnia 15-go września r. b. i odbywać się będą w lokalu Stowarzyszenia Kupców w godzinach wieczorowych.

Szkoła Kroju i Szycia

Mistrzynie cechowej ŁUCZKI JURASZEK

Z dniem 1-go Września po czasie wakacyjnym rozpoczyna swą pracę, zapisy nowych uczennic przyjmuje się. Przy szkole pracownia ubiorów damskich i dziecięcych, ze swą i powierzonych materiałów, oraz otworzony sklep przy pracowni z wszelką konfekcją damską i dziecięcą. Kostiumy płaszczy suknie bluzki mundurki fartuszyki berety i inne drobiazgi

Ceny przystępne wykonanie solidne.

ALEJA III-cia Nr. 55. m. 6.

Szkoła Wychowawcza St. Ligęzówny

w Częstochowie, Kościuszki Nr. 9

Zapisy dzieci od lat 3

Przygotowanie dzieci do klasy I.

Kancelaria otwarta od 10 do godz. 5 po poł. codziennie prócz świąt.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie K. PELKA zamieszkały w Częstochowie przy ulicy Dąbrowskiego Nr. 6 ogłasza, że w dniu 14 września 1925 r. od godziny 10 z rana w Częstochowie przy ul. Jasnogórskiej № 24 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Abrahama Kiselhoffa mianowicie pianina ocenionych na Zł. 1.500.

Dnia 5 sierpnia 1925 roku.

Komornik K. PELKA

Baczność Częstochowianie!!

Do sprzedania place od 1000 do 1500 Złotych przy nowopowstałym rynku oraz budujące się elektrowni i remizy w Częstochowie.

Wiadomość ul. Piłsudskiego 15 m. 3.

CYRK GRA OSTATNIE DNI! CYRK Staniewskich.

Sobota 5-go września, Niedziela 6-go września.

PO 2 WIELKIE PRZEDSTAWIENIA

o jednakowym rozkładnym programie. * Popołudniowo o godzinie 4 — wieczorowo o godzinie 8.30.

W sobotę i niedzielę ostatnio popołudniowo przedstawienia, na które **DZIECI BEZPŁATNIE** każda dorosła osoba wprowadza jedno dziecko do lat 12 na wszystkie miejsca bezpłatnie. Czyli dwoje dzieci wchodzi za jednym biletem a także uczniowie i wojskowi placę połowę

NA POPOŁUDNIOWYCH PRZEDSTAWIENIACH WYSTĄPIĄ:

Dyr. A. CINISELLI nowa tura-konk. * **BIM-BOM** w nowym repertuarze.

BARAŃCY, mistrze na rowerach wykonają nowe produkcje.

Kłown FRIKO nowe hionier-ne kawały. | **Kapitan Burów SLEMA** helm Teit.

Oprócz tego na popołudniowo przedstawienia moc niespodzianek dla dzieci i młodzieży, jakto:

Dzieci będą jeździć na koniach | **Dzieci będą jeździć i ścigać się na rowerach.** | **Dzieci będą grać z kłownami**

UWAGA! W SOBOTĘ I NIEDZIELĘ WIECZOREM **WSPANIAŁE BENEFISOWE PRZEDSTAWIENIA**

W sobotę pełne powtórzenie Benefisu p. A. Ciniselli, w niedzielę pełne powt. Benefisu BIM-BOM.

Wychowawczyni rutynowana obejmie posadę do dzieci od lat 5-ciu w okolicy Częstochowy. Zgłoszenia w Gońcu pod „Wychowawczyni”.

Wydawcą 3 morgi pola ogrodowego. Wład Mirowska 19 (Zawodzie) u gospodarza

Meble sprzedaje i kupuje wszelkiego rodzaju kredensy, stoły, szafy, otomany, Aleja 12 Glińskich.

Do sprzedania szarek 6 krzesel dehowych, otomana, leżak i fotel. Lappe, II-go Aleja № 31.

Do wynajęcia pokój umiarkowany. Cienna 30 Muzykantski.

Co chce kupić dom gospodarski plac. Wiadomość Wieluński Rynek № 8 Sygodziński.

Uknie gry fortepianowej udziela w domach nauczycielka muzyki z patentem po cenach przystępnych Aleja 11 43 u p. Barburkich

Fortepian do sprzedania. Wiad. u organisty w Rędnich stacja Rudniki.

Prosimy odnowić prenumeratę

ODLEWNA METALI i BRONZU FOSFOROWEGO

Zygmunt Kokular

Sp. z ogr. odp.
w Częstochowie, ul. Wały Nr. 20. — Telefon Nr. 476.

FIRMA EGZYSTUJE OD 1883 ROKU.

Wykonuje wszelkie odlewy: z brązu fosforowego, mosiądzu i białego metalu; z metali przeciwtarciowych, metale odporne na działanie kwasów, bronz do wysokich ciśnień, oraz na parę przegrzaną specjalne odlewy figurowe i galanteryjne.

Armatury dla parowych, gazowych i innych przewodników

Wszelkiego rodzaju roboty tokarskie z dokładnością do 1/100 mm. — Frezowanie kół zębatach. Wyroby masowej produkcji, prasowane z mosiądzu, aluminium, żelaza i t. p., podług nadesłanych rysunków lub modeli.

Na sezon szkolny

Materiały pisemne dla biur i szkół

PAPIERY

Kancelaryjne, handlowe, listowe i rysunkowe

Papier do kopii maszynowych, Papeterie

Atramenty - Tusze do rysunków, Tusze do stempli
Stalówki krajowe i zagraniczne.

GUMA ARABSKA

KOPERTY

Kancelaryjne, handlowe i do bitetów wizytowych we wszystkich formatach.

BIBUŁA

Na biurka do sudek, bibułka kolorowa w ark. serwetki papierowe.

KOPJAŁY

Zeszyty szkolne

Bruljony, bloki rysunkowe, teczki, piórniki, dzienniki szkolne i klasowe, teki rezerwowe. —

Taśmy do maszyn wszystkich rozmiarów.

Farby olejne

artystyczne w tubkach i akwarelowe. Papier milimetryowy. Kalka płócienna i papierowa.

Pióra wieczne - Ołówki automatyczne

Kalamarze, Suszki, Liczydła, Obsadki, OŁÓWKI: czarne i kolorowe, Kredki, Pluskiewiki, Spinnacze, Bloki, Notesy. Linje metalowe i drewniane, Ramki tekturowe, drewniane i metalowe.

Pocztówki

krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze poleca

SKLEP

„Gońca Częstochowskiego”
II Aleja 26 tel. 50.

Sklep otwarty bez przerwy od godz. 8-jej rano do 7-jej wieczorem i zaopatrzony został na sezon szkolny we wszelkie niezbędne przedmioty dla uczącej się młodzieży.

Tamże przyjmuje się ogłoszenia i prężerację „Gońca”, oraz wszelkie zamówienia na roboty drukarskie.

Obejrzanie przedmiotów nie obowiązuje do kupna.

Usługa szybka i uprzejma.

Ceny niskie konkurencyjne.

Nie omijaj szczęścia!!!

Losy 12 Loterii Państwowej już nadeszły do kolektury

Antoniego Egera

(knięgarnia I Aleja 14)

Główna wygrana 400.000 zł.

Co drugi los wygrywał

H. IMICH

II-ga ALEJA Nr. 16 w PODWÓRZU.

Farby, pokosty, cement, gips.

Papiery: Pisemny, pakowy i tektura.

JEDYNY

CHRZESCJANSKI

KANTOR

PRZEWOZOWY

Józefa Kossowskiego

w Częstochowie, ul. Św. Stanisława Nr. 5, dom własny, telefon Nr. 493.

Egzystuje od roku 1905-go.

Wynajmuje: Samochody osobowe, i towarowe Landy, Karetę, Powozy, Bryczki, Platformy do przewożenia mebli, oraz wozy ciężarowe po cenach konkurencyjnych. O czym ma zaszczyt zawiadomić Sz. Klienci. Obsługa solidna i szybka.

P. DĘBSKI

FABRYKA Cukrów i Czekolady

Częstochowa, ul. Piłsudskiego 17 telefon 89.

Panie, dbające o swą cerę używają tylko

Crem „Lactolin”

Jest najdroższymi i wypróbowanym kosmetykiem dla pielęgnacji cery. Przeciw czerności, chropowatości, piegów, plamom, wrogom i opaleniznie. Udalikatnia i wybiela twarz. Dla pań po goleniu i masażu jest najlepszą antyseptyką i zabezpiecza od wszelkich podrażnień i pęknięcia skóry — utrzymuje jej elastyczność.

Po użyciu CREMU LACTOLIN cera staje się świeżą i młodzieńczą.

Ządać w aptekach i składach aptecznych.

Hurtownie dostawca na Kielce jest skład apt. Kalcini na Sosnowiec Jagiellowicz.

Skład główny: FR. KLIMIEWICZ Częstochowa, ul. Kościuszki 58 tel. 82.

Piegi ŻÓLTEJ PŁAMY, OPALENIZNE

usuwana pod gwarancją aptekarza JANA GADEBUSCH'A

Axela krem od piegów 1/2 słoik 1.50 Zł. 1/1 słoik 3 zł.

Mydło Axela 1 kawałek 0.75 groszy, 3 kawałki 2 złote.

w CZĘSTOCHOWIE do nabycia w następujących składach aptecznych

W. ORZEŁ Aleja Nr. 46, R. ZĘBIK Nowy Rynek Nr. 4

M. ROZENZWEJG Nowy Rynek, B. GRYLAK Warszawska Nr. 46.

Na sezon jesienny i zimowy najmodniejsze i najwykwintniejsze MATERJAŁY na garnitury i palta męskie oraz na okrycia damskie poleca

SKŁAD SUKNA I KORTÓW

D. ZYSSER

w Częstochowie, I-oza Aleja Nr. 2 (w podwórzu), telefon Nr. 4-59.

UWAGA!! Marengo na mundury uczniowskie. UWAGA!!

CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE. DOGODNE WARUNKI.

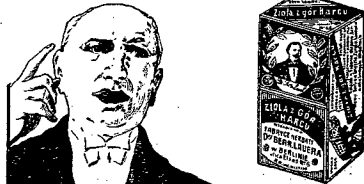
Szkoła tańców art. bal. K. Kosteckiego

w lokalu własnym, ul. Jasna 49, 3 dom od ul. Kościuszki obok p. Kindermanna

Otwarty zapis na kursy I, II i modnych tańców codz. od 10 rano do 9 wiecz. Na Jeździe w Warszawie Zw. Zaw. Art. Bal. i Naucz. Tańca Rzecz. polskiej. zatwierdzony został na rok 1925/26 następujący program:

Tańce polskie: Mazur - Polonez - Oberek - Kontredans
Ostatnie Nowości: Florida (Paryż) Fox-trott (Paryż) Fox-trott (Wiedeń) Tango (Paryż) Boston (Wiedeń) One-Stop (Londyn)

Lekcje ogólnopracujące w czwartki, soboty, niedziele i święta od godz. 7 wiecz.

CHORZY: Dbajcie o swoje zdrowie!

Zioła z gór Harcu D-ra LAUERA

Zalecane przez najwybitniejszych powagi lekarskie, jak prof. Berlińskiego uniwersytetu Dr. v. Leyden, Dr. Hochloetter, D-ra Martin i wielu innych wybitnych lekarzy, którzy stwierdzili, że zioła te są niezastąpionym środkiem przy chorobach pochodzących z zanieczyszczenia i zgrzeszenia krwi.

Zioła z gór Harcu Dra Lauera radykalnie usuwają wszelkie cierpienia żołądkowe, cierpienia wątroby, cierpienia nerek, kamienia żółciowego, cierpienia hemoroidalne reumatyzm, artretyzm, bóle głowy, wyszczy i litiazę.

Zioła z gór Harcu Dra Lauera pobudzają apetyt i trawienie i przy skłonnościach do obstrukcji są zarówno praktycznym i skutecznym środkiem przeciwczerpiącym.

Zioła z gór Harcu Dra Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwybitniejszą odznaką i złotymi medalami: w Badenie, Berlinie, Londynie, Wiedniu, Paryżu i wielu innych miastach.

Tysiące podziękowań i uznają za skutecznego Ziół Harckich otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych.

Cena 1/2 pudełka zł. 1.50; podwójne pudełko zł. 2.50.

Sprzedaz w aptekach i składach aptecznych. UWAGA! Wstrzeż się bezwartościowych naśladowstw! Każde oryginalne pudełko, zaopatrzone Nr. 43 wg. rej. w Ministr. Zdrow. Publicz.

Reprezentant na Polskę: Józef GROSSMAN, WARSZAWA, Chmielna L. 49. —0146

Ucieki

pies - foxterjer czystej rasy Łaskawego znalazłce proszę zwrócić za wynagrodzeniem.

Cyrk Staniawskich.

Ćmielów

II-ga ALEJA 42

poleca

Łóżka żelazne

angielskie i wiedeńskie

Umjwalnie, Wyżymaczki.

BIURO PRÓB i TEOMACZEŃ Józefa Potażnika

ulica Kilińskiego Nr. 4.

przeniesione zostało do frontowego lokalu w tymże domu.

Czynne w dnie powszednie od godziny 9-jej do 1-jej i od 2-jej 6-jej wiecz.

Zarząd Nowej Synagogi podaje do wiadomości, iż z dniem 6 września r.b. w godzinach od 5-jej do 8-jej wieczorem codziennie prócz soboty odbywa się w Kancelarii Synagogałnej wynajem pozostałych w niewielkiej ilości miejsc na nadchodzące święta. Bez biletów wejścia, wstęp na nabożeństwo wzbroniony.

LeKarz-Dentysta

Stanisław PARCZYNSKI

ul. Dąbrowskiego 6, I piętro
Przyjmuje od 10-jej-1-jej i od 5-jej-7-jej.

Prosimy o uregulowanie zaległej prenumeraty

Teatr „ODEON“

Program od soboty 5-go do poniedziałku 7-go września 1925 r.

!!!Tylko 3 dni!!!

Szczegóły w afiszach i programach.
Początek ostatniego seansu o g. 8 i pół w.
Ceny miejsc popularne: Krzesła tylko 1 zł. (z podankiem.)

KTO ZABIŁ...?

Wstrząsający dramat 7-miu aktach z życia współczesnego, według powieści **JOHNA GALWORTHY**.
W rolach głównych: uroczą **BETTY COMPSON** i słynni **RYSZARD DIX** i **LEWIS STONE**.
RZECZ DZIEJE SIĘ W ANGLJI

Nad program: „GŁOWA DO GÓRY“

Pełna humoru groteska, ze słynnym amerykańskim komikiem **JOE ROCK** w roli głównej.

TEATR „NOWOŚCI“

Program od czwartku 3 do poniedziałku 7 września
Początek przedstawień w dniewpowsz. o godzinie 5 ej w sobotę o 4-ej, w niedziele i święta o 3-iej po poł.
Ostatni seans 9.30 wiecz.
Ceny miejsc niepodwyższone: krzesła 1 zł. włącznie z podk. mag.

Mężczyzna, Kobieta, Małżeństwo

Wielki film w 7 wielkich aktach zacerpnięty z życia kochającej kobiety i ciepiacej bardzo dla miłości i wiary. W roli głównej **DOROTA FILIPS**.
Mężczyźni nie kierujcie się próżną ambicją, nie odnawiajcie kobietom ich praw. Kobiety! Jeśli walczycie o prawo matki do dziecka zob. film Mężczyzna, Kobieta, Małżeństwo.
Nad program: **NIEDAM SIĘ** farsa w 2-ach aktach.

MOTTO:

Kobiety pamiętajcie, że niewola znika, lecz niewola miłości trwa w was pozostać musi.

Kino-Teatr „Nowy“

Od czwartku 3 do niedzieli 6 września (włą.)
Ceny miejsc popularne, i złoty waz z podatkiem.
Węjsie na salę wyłącznie na początek seansów.

Najnowsze PRZYGODY TARZANA wśród małp

Dokończenie wielkiego programu **Monstre!**
III i IV serje (dokończenie) ultrasensacyjnego filmu w 14 wielkich aktach, w jednym programie.
III serja „Wśród morza piasku“ IV serja „Wyprawa po skarby Ofiru“
W roli Tarzana **ELMO LINCOLN**.
Wobec nadzwyczajnej długości tego obrazu początek seansów w niedziele o godz. 2 i pół, w soboty o godz. 3 i pół, w dniale powszednie o godz. 4 i pół pp.

Dział Adresowy.

Zgłoszenia do tego działu przyjmaje (Kancelaria) Stow. Kupców Polskich Aleja III-cia Nr. 54. — Apteczne składy.

- Wawel Orzeł Aleja 46.
- Banki.
- Bank Związków Ziemiak Sp. Akc. Aleja 22.
- Ziemiański Bank Kredytowy Tow. Akc. we Lwowie, Oddział w Częstochowie — ul. Panny Marii 18 Tel. 129 dyrakcji tel. 419.
- Drukarnie.
- F. D. Wilkoszewski Aleja Nr. 53.
- Dentystyk.
- St. Paczyński ul. Dąbrowskiego 6.
- Fabryki cukrów.
- Piast. Dębki ulica Piłsudskiego 17.
- Składy cukru i towarów kolonialnych.
- Martownia Kupców Polskich Sp. z ogr. odp. w Częstochowie II Aleja Nr. 39, tel. 501.
- Księgarnie.
- M. Lipską II-ga Aleja Nr. 23.
- Eger Antoni I-sza Aleja 14.
- LOTERIA PAŃSTWOWA
- Eger Antoni I Aleja Nr. 14 Księgarnia.
- „Gigantowski II Aleja Nr 39
- Młyns parowe.
- Brata Piłsudskiego 135.
- Techmalczno handlowe biura i domy.
- „Prawda“ Aleja 50
- Składy herbaty, suszonych owoców, kakao.
- „Mokka Nawy“ Leon Piotrowski II Aleja Nr 24
- Telefony 26 1 i 240.
- Zakłady Miedziano-Kotlarskie.
- „Ziel Błoni“ ul. Wody Nr. 8.
- Zakłady wyrobów i kuchenne naczyń.
- Wład Nowicki II Aleja 35.
- Edward Heine, Wieluński Rynek 54 (d. własny)
- Składnica Wyrobów Państwowych Mopoli Tytułowego.
- Martownia Kupców Polskich w Częstochowie.
- 5-a z ogr. odp. II Aleja Nr. 39 teles 501.f

Podręczniki szkolne

do wszystkich szkół nowe i używane.
Wszelkie materiały pisemne
Po cenach konkurencyjnych
poleca Księgarnia
I Aleja 14 **Antoniego Egera** I Aleja 14.

Na warunkach dogodnych
poleca firma

EDWARDA KINDERMANA

Kościuszki 26. Tel. 341. — Filja II-ga Aleja Nr. 35.
Kompletowe wyposażenie, jadalnie, salony, gabinety, i kuchnie. Szafy, bieliźniarki, łóżka, szafeczki, umywalnie, łóżeczka, toaletki, kredensy, stoły, krzesła, fotele, zegarówki, trema biurka, biblioteki, fotele klubowe, otomany, kozetki, materace sprężynowe, różne meble żelazne, wózki dziecięce, wózki i łóżeczka dla lalek, saneczki it.d. Wyroby koszykarskie
Wielki wybór chodników, dywanów ceratowych, linoleum i firanki.

POKOST, FARBY I LAKIERY

po cenach konkurencyjnych
poleca

W. ORZEŁ SKŁAD APTECZNY

III-cia Aleja 46.
ROCZNE
KURSY HANDLOWE
PÓŁROCZNE BUCHALTERYJNE
RÓŻY GERMAN-SZUMACHEROWEJ
Wykłady rozpoczną się 12-go września.
Tamże nauka pisania na maszynach
Kancelaria przy ulicy Dąbrowskiego Nr. 5-a m. 5
II-gie piętro front.

Z dn. 20 lipca r. b. otwarto chrześcijański sklep w mieszkaniu z konfekcją damską i dziecięcą

pod firmą „**Marja**“
Aleja III Nr. 55 m. 6.
Konfekcja solidna. — Ceny przystępne.

Składnica Mebli

CECHMISTRZÓW STOLARNIEN W CZĘSTOCHOWIE
ul. Dąbrowskiego Nr. 1.
Posiada na składzie meble wszelkiego rodzaju od luksusowych do najwykleszych oraz wszelkie tapicerki.
Przyjmuje wszelkie obściłanki po cenach przystępnych na warunkach dogodnych.

ZAMIAST TRANU

UŻYWA SIĘ
SYROP JODO-TANNINOWY z FOSFOREM „**ORBIS**“
(Str. Jodo-fanalicus ZAMIAENIA TRAN phosphoricus.)
PRZYJMUJE W SZKOLE „**ORBIS**“
Tę PRZYJMUJE D. I S. I.
Wyrób Towar dla Przem. i Handl. aptecz. „**ORBIS**“ Sp. Akc. w Częstochowie.

Czy chcesz być piękna?

pozbyć się PIEGÓW, wgrów, opalenizny i ZMARSZCZEK na twarzy? więc używaj Kremu Metamorfaza „**Plego**“
D-ra St. Marlin w Paryżu. — Skutki wprost niedoścign. Zadać w składach aptecznych, perfumerjach i aptekach.

SPECJALNA NAUKA

Gry fortepianowej

Zapisy do klasy gry fortepianowej powstającej pod wyjątkowym kierunkiem
dyr. **L. WAWRZYNOWICZA**
przyjmuje kanc. SZKOŁY MUZYCZNEJ ulica Śląska Nr. 6, mieszkania Nr. 6.

Dotychczas się w „**GONCU CZĘSTOCHOWSKIM**“

Księgarnia
M. Lipskiej
w CZĘSTOCHOWIE.
Poleca na sezon szkolny Podręczniki Szkolne do szkół powszechnych średnich i handlowych, bruljony, kajety oraz wszystkie piśmienne materiały w wielkim wyborze i w dobrych gatunkach.

CENA PRENUMERATY:

SKLEP „Gońca Częstochowskiego“ ul. Panny Marii 26. Telefon Nr. 50.

Miesięcznie z przesyłką pocztową 8 zł. z odosowaniem do domu 2 zł. 75 gr. Zgranicia 5 zł. Dla odbierających piśmie na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 61568.

CENY OGŁOSZEN:

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Za wiersz milimetryowy przed tekstem 35 groszy. W tekście i na dołach 25 groszy, za tekstem 15 groszy. Drobną ogłoszenie: wiersz napisowy 20 gr., każdy dalszy wiersz po 12 gr. Ogłoszenia zamieszczone i nietytułowane 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świętecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 100 proc. droższe.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie Komunikaty, instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. PANNY MARIJ 82. Telefon Nr. 245. Skrzynka pocztowa Nr. 45.

SWAGA: 1. Omyłki w ogłoszeniach nie upowazniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens ogłoszenia nie zostały wypaczone. 2. Za terminowe zamieszczanie wszelkich ogłoszeń Administracja nie odpowiada. 3. Zastrzeżenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile zezwalała na to względy techniczne. 4. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telefonicznie.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI.

Kierownik Literacki JAN BARYLSKI.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego“.